

Länsstyrelsen i Gotlands Län
Strandgatan 1-2
621 85 VISBY

Hemställan

Tillsyn enligt § 51 Lagen om allmänna vattentjänster

Undertecknade anser att Gotlands Kommun inte uppfyller sitt ansvar för en långsiktig planering och utveckling av vatten och avloppsfrågan inom detaljplanerat område för ca 150 fastigheter i Hide Hellvi. Planen fastställd 1974-04-29. Tillgång på tjänligt vatten i området är otillräcklig och den stora mängden gamla enskilda avlopp gör att det snarast bara är en tidsfråga innan vattnet blir helt otjänligt.

Hide Samfällighetsföreningen har tillskrivit Gotlands Kommun och hemställt att tekniska förvaltningen utreder och tar ansvar för hur vatten- och avloppsfrågan långsiktigt skall lösas inom området, oavsett om det sker i privat eller offentlig regi, med hänvisning till områdets speciella förutsättningar.

Tekniska förvaltningen har enligt sitt svar 2007-11-13 Dnr 2007-1604-34 undvikit att ta upp frågan till förnyad bedömning, och endast hänvisat till att området inte är med bland de objekt som antogs vid kommunfullmäktiges beslut 2002 eller vid revideringen i juni 2006 och som omfattar utbyggnader till och med 2011. I "planen för VA-utbyggnad på Gotland" finns området kring Hideviken med bland "Områden med behov av va-lösning i större sammanhang".

Trots att kommunen konstaterat att behovet i ett större sammanhang finns har kommunen inte hörsammat lydelsen i 6 § i Lagen om allmänna vattentjänster. I propositionen till lagen anges särskilt att kommunerna fått ett allt större ansvar för t ex fritidsområdets vattenfrågor och man finner följande om kommunens ansvar "Enligt praxis behövs det åtminstone en något så när samlad bebyggelse av 20-30 fastigheter som underlag för en allmänna vattenanläggning". Kommunens ansvar för fritidsområden omnämns också i propositionen i samband med skyddet av miljön vilket är starkt påtagligt i Hide med många äldre enskilda avlopp.

Ur lagen

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Undertecknade anser därför att Länsstyrelsen skall utöva sin Tillsyn enligt 51§.

51 § Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Bakgrund

Inom Hide Samfällighetsförenings verksamhetsområde finns 144 anslutna fastigheter (+15 nu planerade) där de allra flesta är fritidsbostäder. I området finns 3 vattensamfälligheter där endast den minsta har vatten som kan betraktas som tjänligt. Sommartid är salthalten ca 1000ppm. Tillgång på dricksvatten i området finns endast för majoriteten av fastigheterna i gemensamma handdrivna pumpställen. Vid planering av en exploatering av ett område inom Stengrinda 1:15 söder om det planlagda området vid Boviken gjordes en provborrning av exploatören, dåvarande Cementa. Vid provmätning av vattentillgången 7/6 -9/6 1994 sinade vattensamfälligheternas vattentäkter. Detta ledde till att exploatören fick avbryta sina planer efter att vattensamfälligheten gjort anmälan till Miljö- och Hälsoskyddskontoret. Vattenfrågan är alltså ytterst bekymmersam för hela området.

Inom området pågår en projektering av 15 tomter, Sajgs 1:51 enligt tidigare gällande detaljplan. Eftersom detaljplanen kräver att vatten och avlopp är löst för att tomterna skall kunna bebyggas har projektören planer på att lösa det med avsättning av havsvatten och att bygga ett reningsverk.

Konsekvensen blir att de fastigheter som behöver förnya/ändra befintliga avlopp kan komma att hänvisas till anslutning till reningsverket. Så har redan skett på så sätt att Miljö- och hälsoskyddsnämnden givit temporära tillstånd till dess att annan bättre lösning finns att tillgå. Det planerade reningsverket ger ingen långsiktig lösning för alla fastigheterna i området och vem tar ansvar för eventuell utbyggnad av ledningsnät mm? Dessutom krävs att verket har en kontinuerlig drift och tillsyn vilket är svårt att upprätthålla med frivilliga krafter. Avloppsverkets planerade utlopp i en badvik inger oro.

Investeringskostnader	Egenskap	Förslaget	Kommunalt
Grävning från husen till första pumpstation (300m)	30	750 000	750 000
Grävning från första pumpstation till utlopp i havet	1 400	3 500 000	
Anläggningskostnad inkl byggnad och installation		6 000 000	1 368 120
Total investering		10 250 000	2 118 120
Investering per hus	15	683 333	141 208
En normal anslutningskostnad till kommunalt avlopp och vatten är 91 208 SEK per tomt plus grävning från husen till anslutningspunkten. Dessa 10,25 Msek bör alltså jämföras med : 2 118 120 SEK eller 141 208 SEK per hus. Ref. www.gotland.se/imcms/35662. Detta innebär alltså att investeringskostnaderna är mer än 4 gånger högre än ett			
Driftskostnader			
El	20 000	24 000	0
Kemikalier/förbrukningsmaterial		15 000	0
Räntekostnad	5%	512 500	105 906
Amortering livslängd	30	341 667	70 604
Reservdelar		50 000	0
Underhåll	50	20 000	0
Fasta avgifter	15	0	30 975
Rörliga avgifter	50	0	17 325
Total driftskostnad		963 167	224 810
Kostnad per hus och år	15	64 211	14 987
Kostnad per hushåll och månad	15	5 351	1 249
Normal driftskostnad för ett hushåll anslutet till ett kommunalt vatten och avlopp med en förbrukning på 50 kubikmeter vatten år: Fasta avgifter 889 + 1176,- = 2065,- Rörlig avgift 50 * 23,10 = 1155,-			

Enligt Lantmäteri förrättning om ledningsrätt ärendenummer I07228 anges att det ekonomiska ansvaret för anläggningen skall vila på de femton fastigheterna och vi ser med stor oro på frågan om det är långsiktigt och hållbart ur ekonomisk synpunkt. Oron är grundad i den stora investeringskostnaden som vi uppskattar till drygt 10 miljoner kronor. Detta ger en månatlig driftskostnad för vatten och avlopp på över 5000 kronor per fastighet när alla 15 är med och delar. Risken för konkurs och andra ekonomiska svårigheter gör att utvecklingen helt uppenbart kan komma att bli liknade den i Kvaråkershamn. Det finns en

stor risk att ansvaret för anläggningen kommer att påföras Hide samfällighet.

Med tanke på att man tidigare på Gotland har haft stora bekymmer med reningsverk som tillkommit utan kommunens medverkan, har styrelsen telefonledes tagit kontakt med Länsstyrelsen för att ta reda på hur dessa ärenden handlagts. I fallet Kvaråkershamn var turerna många med konkurs och bristande drift där man till slut förbjöd konkursförvaltaren att släppa ut avloppsvatten. Det hela ledde så småningom till att Länsstyrelsen beslöt att kommunen skulle sörja för att en allmän va-anläggning kom till

stånd. Beslutet fastställdes år 2000 av regeringen. Reningsverket drivs nu i kommunal regi. Liknande svårighet har också gällt Själsö-Brissund-området, Axelsro, Lickershamn (2001) samt Ireviken (2005).

Den planerade avsaltningen av havsvatten är tekniskt svår och dessutom har vi sommartid stora bekymmer med algblomning som innebär risker för hälsan. Norrtälje kommun tillåter inte avsaltning vid nybyggnation och lyfter fram behovet av att vattensnåla tekniker väljs vid nybebyggelse (http://norrtalje.se/templates/page_5468.aspx). Stockholms läns landsting har pekat på problem med avsaltning av havsvatten och dess hälsorisker (Rapport från Arbets- och miljömedicin 2003:5 Avsaltningsanläggningar i Stockholms län). Av rapporten framgår att avsaltning av havsvatten kräver noggrann kontroll av kompetent personal under ordnade förhållanden och ställer särskilda krav på kontroll av vattenkvalitén.

Undertecknade ser därför med stor oro på hur vatten- och avloppsfrågan skall kunna lösas på ett tillfredställande sätt. Vi begär därför att länsstyrelsen utfärdar ett föreläggande som ålägger kommunen att inordna och vidmakthålla en allmän vattenanläggning enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Hide juli 2008

Nedan undertecknande fastighetsägare.

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet:

Namnförtydligande:
Fastighet: